

Natuurtoets herontwikkeling Middenmeer

Toetsing wet- en regelgeving van natuur

Definitief

Bouwcompagnie

Grontmij Nederland B.V.
Alkmaar, 27 april 2010

Verantwoording

Titel : Natuurtoets herontwikkeling Middenmeer
Subtitel : Toetsing wet- en regelgeving van natuur
Projectnummer : 289257
Referentienummer : 316921
Revisie : 0
Datum : 27 april 2010

Auteur(s) : ing. S. Roodzand
E-mail adres : sandra.roodzand@grontmij.nl
Gecontroleerd door : ing. M. Den Engelsen
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. J. Maasland
Paraaf goedgekeurd :
Contact : Robijnstraat 11
1812 RB Alkmaar
Postbus 214
1800 AE Alkmaar
T +31 72 547 57 57
F +31 72 547 57 50
noordwest@grontmij.nl
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Het plangebied.....	4
2	Wet en regelgeving voor natuur.....	7
2.1	Inleiding.....	7
2.2	Natuurbeschermingswet	7
2.3	Natuurbeleid.....	7
2.4	Flora- en faunawet.....	7
3	Inventarisatie natuurwaarden en effecten.....	10
3.1	Inleiding.....	10
3.2	De ingreep.....	10
3.3	Natuurbeschermingswet	12
3.4	Ecologische Hoofdstructuur.....	12
3.5	Inventariseren beschikbare gegevens	13
3.6	Veldbezoek	13
3.7	Flora	13
3.8	Zoogdieren.....	13
3.9	Vogels	15
3.10	Vissen	15
3.11	Amfibieën en reptielen	15
3.12	Overige soorten	16
4	Toetsing, conclusies en aanbevelingen.....	17
4.1	Toetsing natuurbeschermingswet.....	17
4.2	Ecologische Hoofdstructuur.....	17
4.3	Toetsing Flora- en faunawet	17
4.4	Conclusies.....	17
4.5	Aanbevelingen	17

Bijlage 1: Rugstreeppad

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bouwcompagnie is voornemens om een deel van Middenmeer opnieuw in te richten. Ten behoeve van de herinrichting wordt nieuwe woningbouw gerealiseerd, bestaande bebouwing opgeknapt en komt er nieuw openbaar groen. Grontmij is gevraagd om een quick-scan natuur uit te voeren om de (on)mogelijkheden met betrekking tot natuur in kaart te brengen.

De natuurwetgeving schrijft voor om, voorafgaand aan een ontwikkeling, een inschatting te maken van de natuurwaarden van het plangebied en mogelijke effecten hierop veroorzaakt door de voorgestane ontwikkelingen. In deze quick-scan natuurwaarden wordt op basis van bestaande informatie en een veldbezoek een inschatting gemaakt van de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving.

1.2 Het plangebied

Het plangebied van de herontwikkeling Middenmeer bevindt zich in het centrum van Middenmeer. Het plangebied bestaat uit meerdere deelgebieden, te weten: deelgebied Havenstraat/Torenstraat (1), deelgebied Kerkring (2), deelgebied Kanaalweg (3), deelgebied Lorentz/Poststraat (4), deelgebied Breestraat (5), deelgebied Verlengde Breestraat (6) en tot slot deelgebied Vrije kavels (7). In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 2 zijn enkele foto's van het plangebied weergegeven.

Havenstraat/ Torenstraat is begrensd door Havenstraat, Kerkring, Torenstraat en Brugstraat. Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwing, namelijk rijtjeshuizen en particuliere tuinen. Daarnaast bevindt zich langs het kanaal een groenzone met bermen en bomen.

Deelgebied Kerkring is begrensd door de straat Kerkring. Binnen dit deelgebied bevindt de groenzone langs het kanaal, de kerk en een braakliggend terrein. De bebouwing, afgezien de kerk, is hier reeds gesloopt.

Deelgebied Kanaalweg is begrensd door Kerkring, Schoolpad, Kanaalweg en Breestraat. Binnen dit deelgebied bevindt zich een rij woningen aan de Kanaalweg. Naast de bebouwing bestaat de oppervlakte uit tuin en infrastructuur.

Deelgebied Lorentz/ Poststraat betreft alle woningen aan de Prof. Lorentzstraat, inclusief de tuinen. De rijtjeswoningen hebben dezelfde vormgeving als de woningen in deelgebied Havenstraat/ Torenstraat.

De bestaande bebouwing in het deelgebied Verlengde Breestraat wordt gesloopt om ruimte te maken voor 22 woningen. De parkeerplaatsen worden in de openbare ruimte aangelegd.

Binnen deelgebied Breestraat en deelgebied Vrije kavels is reeds de bestaande bebouwing gesloopt en ligt het terrein braak.

Figuur 1: Ligging plangebied (geel en groen)

Figuur 2: Foto's van het plangebied

2 Wet en regelgeving voor natuur

2.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van LNV aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands.

Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. er is zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht;
2. er is een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringstoets (art 19f);
3. er is een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

2.3 Natuurbeleid

De Nota Ruimte vervangt het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) en geeft het beleidskader voor de duurzame ontwikkeling en een verantwoord toekomstig grondgebruik in het landelijke gebied in onder andere de vorm van Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones. De EHS is op provinciaal niveau uitgewerkt.

2.4 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast is een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelde beschermt. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

Het is niet toegestaan beschermde soorten planten en dieren te vervoeren, of onder zich te hebben.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 12. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn en in bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.

	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend. Buiten de broedperiode betreft bescherming van vogels vooral de vaste verblijfplaatsen van standvogels als uilen en spechten. Die zijn jaarrond beschermd. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3).
--	--------	--

Coalitie biodiversiteit 2010

Natuur staat op veel plaatsen in Nederland en ook elders onder druk. Door het intensieve gebruik van onze omgeving verdwijnen steeds meer soorten. Maar een gezond ecosysteem wordt juist gekenmerkt door een hoge biodiversiteit. Deze rijkdom aan soorten is voor mensen van groot belang. Grontmij levert een bijdrage aan het behoud van soortenrijkdom en maakt deel uit van de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Jaar van de biodiversiteit

Om het belang van soortenrijkdom te benadrukken en de achteruitgang ervan een halt toe te roepen, hebben de Verenigde Naties het jaar 2010 uitgeroepen tot Jaar van de Biodiversiteit.

Natuur komt niet alleen voor in natuurgebieden, maar grote diversiteit wordt ook vaak aangetroffen in tuinen, parken en bouwterreinen! Om de natuurwaarden te behouden en te versterken hebben het rijk en provincies herstelopgaven geformuleerd. Het voornemen is om de achteruitgang van de biodiversiteit in 2010 stop te zetten. Hiertoe heeft de Coalitie Biodiversiteit 2010 het Verdrag van Amersfoort ondertekend. De coalitie bestaat uit provincies, gemeenten, NGO's en bedrijven. Grontmij Nederland BV tekenende in november 2009 als eerste advies- en ingenieursbureau het Verdrag van Amersfoort en behoort tot de Coalitie Biodiversiteit 2010.

Door het Verdrag te ondertekenen geeft de ondertekenaar aan zich actief te zullen inspannen om de biodiversiteit te verhogen. Grontmij neemt dan ook graag het initiatief binnen projecten om zoveel mogelijk aan de biodiversiteit bij te dragen. Hierbij kunt u denken aan het opzetten van ecologische knelpuntenanalyses, het adopteren van een voor de gemeente karakteristieke plant- of diersoort en natuurbeheerplannen voor parken en bedrijfsterreinen. Deze projecten richten zich niet alleen op natuurgebieden maar ook op binnenstedelijke wijken, industrieterreinen, kantorenpark of intensieve agrarische gebieden. Vaak kunnen door kleine aanpassingen of toevoegingen in een project, zoals aangepast bermbeheer, speciale armaturen van lichtmasten, faunapassages en natuurvriendelijke oevers, al winst worden behaald voor de biodiversiteit. Onder de aanbevelingen geven wij dan ook alvast een voorschot op de mogelijkheden om in het kader van dit project de biodiversiteit te versterken!

3 Inventarisatie natuurwaarden en effecten

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden aanwezige natuurwaarden in het plangebied beschreven, vervolgens worden de effecten van de geplande werkzaamheden op deze natuurwaarden uitgewerkt. Negatieve effecten kunnen in algemene zin bestaan uit:

- vernietiging: leefgebied/ vaste verblijfplaatsen verdwijnen;
- verstoring: planten of dieren, hun verblijfplaats of voedselgebied ondervindt verstoring als gevolg van werkzaamheden of gebruik;
- versnippering: migratie van soorten wordt bemoeilijkt, waardoor populaties worden geïsoleerd;
- vermesting: het voedselrijker worden van voedselarme situaties;
- verdroging: het droger worden van natte situaties;
- verontreiniging: afvoeren van afvalstromen.

3.2 De ingreep

De herstructurering van Middenmeer waarvoor dit bestemmingsplan is opgesteld, omvat verschillende deelgebieden. In deze paragraaf wordt per deelgebied de voorgenomen ontwikkelingen beschreven. Aan de hand van onderstaande figuur 3.1 zijn de volgende deelgebieden te onderscheiden: deelgebied Havenstraat/Torenstraat (1), deelgebied Kerkring (2), deelgebied Kanaalweg (3), deelgebied Lorentz/Poststraat (4), deelgebied Breestraat (5), deelgebied Verlengde Breestraat (6) en tot slot deelgebied Vrije kavels (7).

Figuur 3.1 Ligging deelgebieden herstructurering Middenmeer

Deelgebied Havenstraat/Torenstraat (1)

Deelgebied Havenstraat/Torenstraat is het grootste deelgebied binnen het plangebied. Binnen dit deelgebied maken alle woningen plaats voor in totaal maximaal 80 nieuwe wooneenheden. Deze 80 woningen worden verdeeld over rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen. Voor dit gebied is nog geen definitief ontwerp vastgesteld. Het betreft daarom een nog uit te werken woongebied. Tevens worden parkeerplaatsen en nieuw openbaar groen binnen dit deelgebied gerealiseerd. De bestaande groenstrook langs de Havenkade blijft gehandhaafd.

Deelgebied Kerkring (2)

Aan de Kerkring verrijzen twee nieuwe ovale appartementencomplexen. De bestaande bebouwing in de vorm van basisschool De Peppel en 2 woningen zijn gesloopt. De twee appartementencomplexen bestaan uit een lang en middelhoog gebouw en een kort wat hoger gebouw. Het lange ovale complex biedt ruimte aan 12 appartementen en wordt maximaal 7 meter hoog. Het kortere appartementencomplex is maximaal 11 meter hoog en biedt ruimte aan in totaal 11 appartementen. In totaal worden binnen dit deelgebied 23 appartementen gerealiseerd en geschied parkeren op eigen terrein en in de openbare ruimte.

Rond de appartementencomplexen is veel groen aanwezig. Ook zal hier, net zoals bij deelgebied Havenstraat/Torenstraat, de bestaande groenstrook langs de Westfriesevaart behouden blijven.

Deelgebied Kanaalweg (3)

Om de realisatie van 12 nieuwe woningen mogelijk te maken worden de bestaande woningen binnen deelgebied Kanaalweg gesloopt. Voor dit gebied is nog geen definitief ontwerp vastgesteld. Het betreft daarom een nog uit te werken woongebied. Er worden maximaal 12 woningen gerealiseerd, maar de invulling dient nog nader te worden bepaald.

Deelgebied Lorentz/Poststraat (4)

Dit deelgebied is net als deelgebieden Havenstraat/Torenstraat en Kanaalweg een nog nader uit te werken woongebied. De huidige bebouwing bestaande uit 31 woningen en 8 garageboxen wordt gesloopt. Hiervoor komen in totaal 34 wooneenheden terug in de vorm van eengezinswoningen. Tevens worden 47 parkeerpockets gerealiseerd en 15 parkeerplaatsen in de openbare ruimte.

Deelgebied Breestraat (5)

Binnen deelgebied Breestraat wordt de huidige maatschappelijke bebouwing, basisschool De Wegwijzer, gesloopt en maakt plaats voor nieuwbouw. De nieuwbouw bestaat uit de realisatie van 18 grondgebonden woningen in de vorm van eengezinswoningen. Daarnaast wordt binnen dit deelgebied een vrijstaande woning gerealiseerd met een hoogteaccent. Dit hoogteaccent is in het verlengde van het naastgelegen kanaal gesitueerd. Bij de hoogte van de woning is rekening gehouden met de omliggende bebouwing. De maximale bouwhoogte is lager dan de nabij gelegen kerk aan de Kerkring. De benodigde parkeerplaatsen worden deels op eigen terrein en deels in de openbare ruimte gerealiseerd. De bestaande groenstrook aan de zijde van de Breestraat blijft gehandhaafd.

Deelgebied Verlengde Breestraat (6)

Voor deelgebied Verlengde Breestraat worden de bestaande woningen aan de Verlengde Breestraat en Dr. Lovinkstraat gesloopt. Het betreft de sloop van in totaal 12 woningen. Voor deze woningen komen 22 nieuwbouwwoningen terug. Het gaat om een nader uit te werken woongebied aangezien het ontwerp nog niet vast staat. De benodigde parkeerplaatsen dienen in de openbare ruimte te worden gerealiseerd.

Deelgebied Vrije kavels (7)

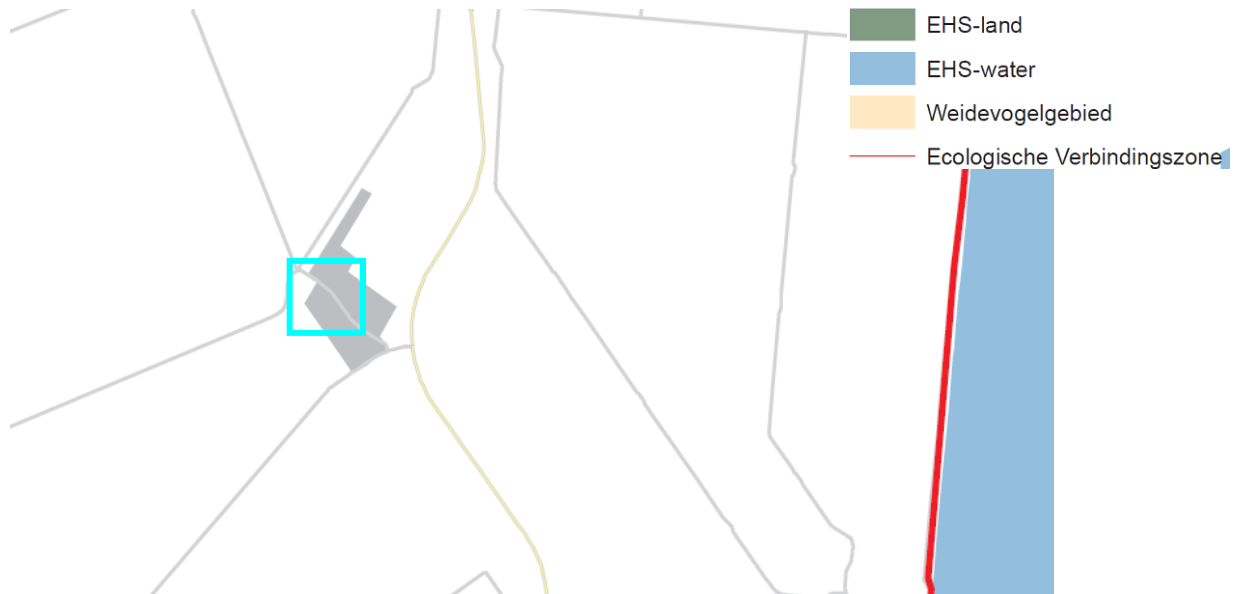
Dit deelgebied voorziet in de ontwikkeling van 12 vrijstaande woningen op vrije kavels. Nieuwbouw van deze woningen vindt plaats op de locatie van basisschool Titus Brandsma. De woningen zijn te bereiken via een nieuw aan te leggen weg, tevens geschiedt parkeren op eigen terrein.

3.3 Natuurbeschermingswet

Binnen een straal van vier kilometer bevinden zich geen Natura 2000-gebieden en/of Beschermde Natuurmonumenten. Ook buiten deze straal bevinden zich binnen de beïnvloedsfeer geen Natuurbeschermingswetgebieden. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

3.4 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich niet binnen de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur, zie figuur 3. De EHS kent geen externe werking, in dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

Figuur 3: Ligging Ecologische Hoofdstructuur nabij plangebied (blauw)

3.5 Inventariseren beschikbare gegevens

Er zijn gegevens over de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten opgevraagd bij het 'Natuurloket' (internetpagina's) (kilometerhok 128- 535) daarnaast zijn der verspreidingskaarten van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (2007) geraadpleegd.

3.6 Veldbezoek

Tijdens het oriënterend veldbezoek is de locatie van de herontwikkeling Middenmeer (14-04-2010) bezocht. Dit veldbezoek is uitgevoerd door de bevoegde ecoloog S. Roodzand.

3.7 Flora

Bij het natuurloket zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten binnen het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen beschermde soorten aangetroffen.

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit bebouwd oppervlakte met particuliere tuinen, braakliggend terrein en infrastructuur. Daarnaast loopt een brede groenstrook tussen de kerkring en het kanaal. Deze groenstrook bestaat uit een bermstrook met bomen. Gezien de inrichting van het gebied worden ook geen zwaar beschermde plantensoorten verwacht.

3.8 Zoogdieren

Bij het natuurloket zijn tien waarnemingen bekend van zoogdieren binnen het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Het gaat hierbij om vijf tabel 1 soorten, dit zijn algemene soorten zoals mol, egel, haas, konijn, hermelijn en veldmuis. Daarnaast zijn nog vijf waarnemingen bekend van tabel 2/3 soorten, dit zijn zwaar beschermde soorten zoals noordse woelmuis, waterspitsmuis en vleermuizen. In dit geval gaat het hier waarschijnlijk om vleermuizen. In tabel 1 zijn vleermuizen weergegeven welke in de regio van Middenmeer voorkomen. In de tabel is tevens weergegeven welke functie het plangebied voor deze soorten inneemt en welke mogelijke effecten optreden.

Tabel 1: Voorkomen vleermuizen in de regio Middenmeer en mogelijke effecten

Functie → Soort ↓	Zomerverblijfplaats	Kraanverblijfplaats	Paanverblijfplaats	Zwernlocatie	Winterverblijfplaats	Vliegroute	Migratieroute	Foerageergebied
Baardvleermuis						X		X
Brandts vleermuis								
Ingekorven vleermuis								
Franjestaart						X		X
Bechstein vleermuis								
Vale vleermuis								
Watervleermuis						X		X
Meervleermuis						X		X
Gewone dwergvleermuis	x	x	x	x	x	X	x	X
Ruige dwergvleermuis						X		X
Rosse vleermuis	x	x	x	x	x	X	x	X
Bosvleermuis								
Laatvlieger	x	x	x	x	x	X	x	X
Tweekleurige vleermuis						X		X
Gewone grootoorvleermuis						X		X
Grijze grootoorvleermuis								

Legenda	
	Geen effect
	Mogelijk effect
	Negatief effect

Vliegroute= route welke wordt afgelegd tussen verblijfplaats en foerageergebied;

Migratieroute= route welke wordt afgelegd tussen zomer- en winterverblijf.

Zoals in tabel 2 is te zien, kunnen diverse vleermuizen vliegend en foeragerend gebruik maken van het plangebied. Met name de groenstrook langs het kanaal lijkt hier uitermate geschikt voor. Daarnaast kunnen meervleermuis en watervleermuis tevens vliegend en foeragerend gebruik maken van het kanaal. Deze groenstrook blijft behouden en eventuele vliegroutes en foerageergebied blijven dan ook behouden en er treden geen negatieve effecten op.

De bestaande bebouwing binnen het plangebied bestaat voor een groot deel uit rijtjeshuizen en bezitten alle spouwmuur, dakpannen en enkele een schoorsteen. Binnen het plangebied worden alle woningen welke binnen de gele vlekken aanwezig zijn (zie figuur 1) gesloopt. De woningen kunnen een mogelijke vaste verblijfplaats voor vleermuizen bieden. Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zijn gebouwbewonende vleermuizen welke (soms) in het stedelijk gebied worden aangetroffen. De bestaande bebouwing kan om deze reden mogelijk een verblijfplaats bieden voor deze soorten.

De andere soorten uit tabel 2 zijn boombewonende vleermuizen en/of verblijven slechts in bossen, landelijk gebied en/of kleinschalige landschappen. Voor deze soorten biedt Middenmeer naar verwachting geen geschikte verblijfplaats.

De gebouwbewonende vleermuizen kunnen in dit geval verblijven in de spouwmuur, in schoorsteen en onder de dakpannen. De buitenmuur bezit ten behoeve van de ventilatie open stootvoegen welke toegang bieden tot de spouw. Plaatselijk kunnen soorten tevens onder daklijsten kruipen en mogelijk in kelders/ zolders verblijven. De te slopen woningen dienen nader onderzocht te worden op vaste verblijfplaatsen van vleermuizen. Alle woningen binnen de gele vlekken worden gesloopt. Om deze reden dient het gehele plangebied (afgezien de braakliggende percelen) nader onderzocht te worden op het voorkomen van vleermuizen. Omdat het om een relatief groot plangebied gaat is het voordeel hiervan dat op basis van de resultaten van het onderzoek veel meer gezegd kan worden over het functioneren van gehele populatie in het gebied.

Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen kan worden geconcludeerd door welke soorten deze worden gebruikt en of deze in de directe omgeving ook andere verblijfplaatsen betreden. Daarnaast kunnen vliegroutes en jachtbiotoop binnen het plangebied beter in kaart worden gebracht. Wanneer uit het onderzoek blijkt dat binnen het plangebied de vleermuizen meerdere verblijfplaatsen hebben (welke niet worden gesloopt) en voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig zijn kan gemakkelijker ontheffing van Flora- en faunawet worden verkregen om de gunstige staat van instandhouding van de populatie in het gebied niet in het geding komt.

3.9 Vogels

Bij het natuurloket zijn geen waarnemingen bekend van broedvogels binnen de kilometerhokken waarin het plangebied is gelegen. Rondom het plangebied kunnen de volgende soorten tot broeden komen: holenduif, turkse tortel, kraai, ekster, koolmees, groenling, merel, pimpelmees, roodborst, ringmus, heggenmus, fitis, tjiftjaf, houtduif, wilde eend en meerkoet. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten (of holtes) van jaarrond beschermde vogels aangetroffen.

Alle vogels genieten bescherming onder Flora- en faunawet. Verstoring van broedende vogels en broedsel is niet toegestaan. Verstoring van broedvogels treedt op wanneer er tijdens de broedperiode (15 maart – 15 juli) werkzaamheden plaatsvinden. Waardoor broedgevallen worden verstoord, zoals vergraven van terrein waar grondbroeders nestelen. Het verstoren van broedsel (inclusief broedende vogels, nesten en eieren) is niet toegestaan (Flora- en faunawet).

3.10 Vissen

Bij het natuurloket zijn geen waarnemingen bekend van beschermde vissoorten binnen het betreffende kilometerhok. Binnen het plangebied van Middenmeer zijn naast het kanaal, ook geen waterelementen aanwezig. Het plangebied biedt om deze reden geen geschikt leefgebied voor (beschermde) vissen.

3.11 Amfibieën en reptielen

Bij het natuurloket zijn drie waarnemingen bekend van amfibieën binnen het betreffende kilometerhok. Het gaat hierbij om drie tabel 1 soorten, dit zijn algemene soorten zoals gewone pad, bruine kikker en watersalamander.

Er zijn geen waarnemingen bekend van tabel 2/3 soorten en ook geen waarnemingen van reptielen binnen het betreffende kilometerhok.

Binnen het plangebied liggen in de huidige situatie locatie 2, 5 en 7 braak. Dit wil zeggen dat de bebouwing hier reeds gesloopt is en bestaat uit zandig terrein met plaatselijk enige begroeiing. Deze braakliggende terreinen bieden geschikt leefgebied voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is beschermd onder tabel 3 Flora- en faunawet en wordt in Noord-Holland vaak aangetroffen op bouwrijp/ braakliggend terrein. Het leefgebied bestaat namelijk uit zandige terreinen met pionierbegroeiing en enkele regenplassen om zich voort te planten. In deelgebied 7 zijn op het terrein dergelijke regenplassen reeds ontstaan. De rugstreeppad is een nachtdier, de soort graaft zich overdag in onder de (losse)grond. Kortom de deelgebieden 2, 5 en 7 bieden in de huidige situatie geschikt leefgebied voor de rugstreeppad. Om het voorkomen van de soort daadwerkelijk aan te tonen, dient nader onderzoek te worden uitgevoerd. Rugstreeppad inventarisatie kan in de periode half april- half september plaats vinden (afhankelijk van de temperatuur) en bestaat uit drie veldbezoeken.

Indien uit het onderzoek naar voren komt dat de soort daadwerkelijk aanwezig is, dient ontheffing van Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor het verkrijgen van de ontheffing dienen mitigerende en compenserende maatregelen te worden genomen. De volgende maatregelen kunnen worden genomen:

- voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het terrein afgeschermd met zogenaamde paddenschermen, zie Bijlage 1. Vervolgens worden de rugstreeppadden binnen de afrastering afgevangen en elders uitgezet;
- ter compensatie wordt aanbevolen om een paddenpoel aan te leggen. Een ondiepe, geïsoleerde paddenpoel biedt geschikt voortplantingsbiotoop. Het is hierbij van belang dat de poel wordt aangelegd met zandige oever en beperkte vegetatie.

Als voor het uitvoeren van de mitigerende maatregelen dieren moeten worden gevangen en worden verplaatst is dit geen overtreding van de artikelen 9 en 13 lid 1 van de Flora- en faunawet. Hiervoor is dus geen ontheffing nodig. Het is namelijk niet de bedoeling de dieren (definitief) aan de natuur te onttrekken. Het is toegestaan om soorten te verplaatsen uit de directe gevarezone naar een vergelijkbare habitat in de directe omgeving. Dit moet gebeuren binnen de daarvoor benodigde tijd. Voorwaarde is dat de soorten in één keer worden verplaatst, zonder onnodig oponthoud. Dit geldt voor alle beschermde soorten, maar uitdrukkelijk niet voor vleermuizen, muizen en vogels. Dit houdt verband met de stressgevoeligheid van deze dieren. Bij het vangen kunnen ze makkelijk door stress overlijden. De zorgplicht van artikel 2 van de Flora- en faunawet blijft natuurlijk wel van toepassing. Het vangen en verplaatsen moet gebeuren buiten de kwetsbare perioden van de betreffende soort. Voor het tijdelijk ergens anders onderbrengen van dieren of planten is wel ontheffing nodig, omdat de soorten dan niet direct worden vrijgelaten in de omgeving (bron: Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit¹). Kortom voor het afschermen en vervolgens wegvangen van de rugstreeppad binnen de afrastering is geen ontheffing nodig, mits de soorten in vergelijkbare habitat in de directe omgeving worden geplaatst.

3.12 Overige soorten

Bij het natuurloket zijn geen waarnemingen bekend van overige beschermde soorten, deze worden hier ook niet verwacht.

---

¹ Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit. Uitleg; Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet.

4 Toetsing, conclusies en aanbevelingen

4.1 Toetsing natuurbeschermingswet

Binnen de invloedssfeer van het plangebied bevinden zich geen natuurbeschermingswetgebieden. In dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

4.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied bevindt zich buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur. De EHS kent geen externe werking, in dit kader treden dan ook geen negatieve effecten op.

4.3 Toetsing Flora- en faunawet

Uit de voorliggende hoofdstukken blijkt dat vogels, zoogdieren en amfibieën binnen het plangebied kunnen voorkomen, die beschermd zijn onder Flora- en faunawet tabel 2 en 3.

- Met betrekking tot de broedvogels wordt aanbevolen om versturende werkzaamheden, zoals kapwerkzaamheden, buiten het broedseizoen uit te voeren. Het broedseizoen is per soort verschillend, maar over het algemeen wordt de periode 15 maart tot 15 juli aangehouden.
- Binnen de te slopen bebouwing dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van verblijvende vleermuizen. Omdat nu nog onduidelijk is welke bebouwing wordt gesloopt wordt er aanbevolen om dit onderzoek voor het gehele plangebied uit te voeren.
- Binnen de deelgebieden 2, 5 en 7 dient nader onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van de rugstreppad.

4.4 Conclusies

Natuurbeschermingswet

Er hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

Ecologische hoofdstructuur

Er hoeven geen verdere procedures in gang te worden gezet.

Flora- en faunawet

- Versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen (circa 15 maart- 15 juli) uitvoeren.
- Nader onderzoek naar het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen.
- Nader onderzoek binnen deelgebieden 2, 5 en 7 naar de rugstreppad.

4.5 Aanbevelingen

Vleermuizenonderzoek

Er wordt aanbevolen om voor het gehele plangebied een vleermuizeninventarisatie uit te voeren. Het voordeel van een dergelijk onderzoek is dat veel meer gezegd kan worden over het functioneren van gehele populatie in het gebied. Indien verblijfplaatsen worden aangetroffen kan worden geconcludeerd door welke soorten deze worden gebruikt en of deze in de directe omgeving ook andere verblijfplaatsen betreden. Daarnaast kunnen vliegroutes en jachtbiotoop beter in kaart worden gebracht.

Onderzoek naar vleermuizen wordt uitgevoerd conform het vleermuisprotocol d.d. 02-04-2009. In dit protocol staat beschreven hoeveel veldbezoeken in welke periodes moeten plaatsvinden. Om te kunnen vaststellen of vleermuizen verblijven binnen de bestaande bebouwing wordt geïventariseerd op zomer-, kraam-, paar-, zwerm- en winterverblijfplaatsen.

Deze verschillende soorten verblijfplaatsen worden in verschillende periodes van het jaar betreden. In de planning dient daarom rekening te worden gehouden met een onderzoeksperiode van april- februari. In onderstaande tabel staan de periodes en het aantal veldbezoeken opgenomen, dit kan worden gezien als richtlijn.

Tabel 2: Periode vleermuizenonderzoek

Functie	Periode	Aantal veldbezoeken
Zomer- en Kraamverblijf	Half mei- half juli	3
Paar- en Zwermverblijf	Half juli- half september	2
Winterverblijf	December- februari	1
Vliegroutes en foerageergebied	April- september	*

* Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied kan tijdens de overige veldbezoeken worden meegenomen.

Biodiversiteit

Zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven heeft Grontmij Nederland BV de Coalitie Biodiversiteit ondertekend, en wil zich hiervoor inzetten voor behouden en verbeteren van de biodiversiteit in Nederland. Om deze reden dragen wij enkele aanbevelingen aan hoe binnen dit project de biodiversiteit bevorderd kan worden. Om te voldoen aan de natuurwetgeving is uitvoering van deze aanbevelingen echter niet verplicht.

- Indien nieuwe verlichting wordt aangebracht, wordt aanbevolen om vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken. Dit betekent dat gebruik wordt gemaakt van warme licht kleuren en special armaturen welke verstrooiing van het licht voorkomen/ beperken.
- Voor de nieuwe inrichting van het gebied wordt aanbevolen om het openbaar groen integraal in te passen. Hiermee wordt bedoeld dat de bomen/ bermen door het gehele terrein worden ingepast en met elkaar in verbinding staan. Kleine zoogdieren zoals bijvoorbeeld de egel kan hiervan profiteren tijdens het migreren.
- Doordat een groot deel van het centrumgebied van Middenmeer op de schop gaat en de kans reëel is dat hier de rugstreeppad voorkomt of opduikt heeft het de aanbeveling om alternatief leefgebied voor de soort aan te leggen. Exemplaren welke binnen het bouwterrein worden afgevangen kunnen vervolgens hier worden uitgezet. Alternatief leefgebied voor de rugstreeppad kan worden ingericht met een ondiepe poel met zandige oevers en weinig vegetatie. Daarnaast moeten op het terrein ingraafmogelijkheden gecreëerd worden, dit kan door het opbrengen van losse grond (bij voorkeur zand). De rugstreeppad is een pioniersoort, dit betekent dat voor het in stand houden van het leefgebied een zeer intensief beheer noodzakelijk is, waarbij de opkomende vegetatie verwijderd moet worden. Dit geldt ook voor de poel.

Bijlage 1

Rugstreeppad

1.1 Instandhouding

Om de gunstige staat van instandhouding te waarborgen is het van belang dat er na de ingreep voldoende voortplantingsmogelijkheden voor de Rugstreeppad resteren.

Ideaal voortplantingswater voor de rugstreeppad ziet er als volgt uit

- tijdelijke plassen (maximaal 10 promiel zoutgehalte);
- ruim 1 cm diep, zeer vlak profiel;
- weinig of geen vegetatie;
- geheel of grotendeels schaduwvrij, zodat het water gemakkelijk opwarmt door de zon;
- droge, kale grond in de buurt (om zich in te kunnen graven).

De rugstreeppad heeft een sterke voorkeur voor bovenstaand biotoop om zich voort te planten, omdat op die manier predatie van eieren en larven door allerlei waterdieren (met name vissen en roofinsecten) uit de weg wordt gegaan. Nieuw gegraven diepere poelen, plassen en sloten worden soms ook benut, maar deze zijn vaak na één seizoen ongeschikt vanwege de kolonisatie door plant en dier en ze warmen in de zomer vaak onvoldoende op voor een succesvolle (snelle) metamorfose. De opgesomde ideale omstandigheden doen zich voor indien in relatief droge gebieden met weinig vegetatie (voorkeursbiotoop!) een regenrijke periode wordt gevolgd door een periode met redelijk wat zon (echter niet zoveel dat het water direct weer verdampst). Door allerlei aanpassingen is de Rugstreeppad in staat deze omstandigheden langdurig (tot tien jaar!) af te wachten en dan 'toe te slaan' met een enorme reproductie. Deze aanpassingen zijn: een zeer lange potentiële legtijd (voorjaar + zomer), een zeer groot aantal eieren per eierlegend wijfje, een zeer korte metamorfosetijd, en bovenal dat de dieren relatief oud kunnen worden (20 jaar).

1.2 Mitigerende maatregelen met betrekking tot de rugstreeppad

- In de periode tussen 15 april en 15 september dienen de werkzaamheden te worden omrasterd met een paddenscherm.
- De 'binnen' de afrastering (op het werk) aanwezige rugstreeppadden dienen te worden weggevangen en uitgezet.
- Zo gauw de werkzaamheden op een bepaald deeltraject zijn afgerond dienen de rasters en de emmers te worden verwijderd.
- Het omrasteren en wegvangen van rugstreeppadden dient op onderstaande en beschreven wijze te worden uitgevoerd.

2 Locatie scherm

Rugstreeppadden worden aangetrokken door 'kale rulle grond', om ('s nachts) te foerageren en om zich (overdag) te kunnen ingraven. Om te voorkomen dat padden op de werkerreinen of het eventueel te gebruiken gronddepot afkomen, dient een scherm rondom deze terreinen te worden aangebracht voor de periode dat daar werkzaamheden plaatsvinden. Dit betekent dat het scherm 'mee-verplaatst' wordt wanneer de werkzaamheden zich verplaatsen.

3 Type schermen

Als paddenscherm kan folie (landbouwplastic) worden gebruikt. Folie kan worden benut maar zal wel 'gestut' moeten worden. Folie dient strak gespannen te worden omdat de padden er anders gewoon op klimmen. Daarnaast moet het voldoende sterk zijn om kans op scheuren te voorkomen. De hoogte van het scherm moet minimaal 40 cm bedragen, waarbij folie ca. 10 cm wordt ingegraven. Dit ingraven kan het meest eenvoudig gebeuren door het vooraf graven van een sleuf. Zoals reeds gemeld kan folie eventueel aan bestaand raster bevestigd worden, voor zover aanwezig. Bij verharde oppervlakken is ingraven onmogelijk. Er moet dan op de één of andere manier gezorgd worden dat het scherm zó aansluit op de verharding, dat de padden niet tussen scherm en bekleding kunnen doorkruipen. Voor een ontwerpschets zie Handreiking maatregelen voor de fauna langs weg en water, RWS-DWW, 1995.

4 Wegvangen rugstreepadden

Om de reeds op de terreinen aanwezige padden weg te vangen, dienen er om iedere 40 m (of minder) langs het scherm emmers ingegraven te worden. De emmers moeten aan de 'binnen'-zijde langs het scherm worden ingegraven. De diepte van de emmers is minimaal 40 cm en de bodem van de emmers heeft voldoende gaatjes zodat het regenwater kan weglopen en er geen water in blijft staan. Tussen de rand van de emmer en het gat in de grond mag geen ruimte zijn. In de emmers dient beschutting te worden aangebracht in de vorm van een laagje bladeren en/of potscherven. Beschutting is van belang om predatie door roofdieren te voorkomen alsmede uitdroging door de zon. Tevens moet in iedere emmer een tak of stokje worden gezet, dat van de bodem tot boven de rand komt. Dit is noodzakelijk om muizen, die onverhoopt in de emmer zijn gevallen, de kans te geven uit de emmer te klimmen. Deze dieren overleven een nacht zonder voedsel niet.

5 Uitzetten van gevangen dieren

De padden zijn actief van zonsondergang tot zonsopgang en bij bewolkt weer ook wel overdag. Aangenomen dat de dieren enige tijd in de emmers kunnen overleven, dienen de emmers om de dag en wel 's ochtends bij aanvang van de werkzaamheden te worden gecontroleerd. Volgens dienen aanwezige padden en eventueel andere dieren direct te worden uitgezet. De gevangen dieren dienen buiten het raster te worden uitgezet, op open plekken met voldoende schuilmogelijkheden (lage vegetatie, planken, steenhopen etc.).